

Zápis ze 4. schůze Stálé komise PSP ČR pro sdělovací prostředky

4. - 6. května 1999

Jednání zahájil a řídil předseda SKSP Ivan Langer.

1.

Zpráva o výsledcích hospodaření Českého rozhlasu v roce 1997

Úvodní slovo přednesl poslanec Ladislav Skopal. Ptal se, jak se řešily ekonomické problémy a jaké to mělo dopady na rok 1998. Vyzvedl zlepšení výsledků hospodaření ve srovnání s rokem 1996. Ptal se, jakým způsobem se řešily vysoké pohledávky, z nichž některé byly starší než dva roky, zda dochází postupně ke snižování pohledávek a jestli jsou ještě vymahatelné.

Došlo ke zvýšení výnosu z rozhlasových koncesionářských poplatků, ze zprávy však není jasné, zda se zlepšila platební kázeň občanů nebo jestli zlepšený hospodářský výsledek je jen z důvodu zvýšení koncesionářských poplatků.

Gen. ředitel ČRo Ježek řekl, že jedním ze základních ekonomických problémů je, že zvyšování rozhlasových poplatků nezávisí na ekonomických rozbořech, ale pouze na politické vůli. Dokud nebude jasné na ekonomických číslech stanoven prokazatelný ekonomický vzorec, podle kterého by se pravidelně upravovaly poplatky, tak budou problémy.

Ceny monopolních dodavatelů služeb upravuje Ministerstvo financí každoročně. Při poslední novelizaci zákona o rozhlasových poplatcích usiloval rozhlas, aby byl zrušen monopol České pošty pro vybírání poplatků, ale neprošlo to.

Rozhlas má dlouhodobý program snižování pohledávek. Dlouhodobé pohledávky, z nichž některé ještě patří Československému rozhlasu, jsou v zásadě nevymahatelné a rozhodnout o nich musí soud. Pokud jde o služby, snaží se rozhlas smlouvy uzavírat tak, aby pohledávky nemohly vznikat.

Předseda Rady ČRo Richard Seemann zdůraznil, že důležitou otázkou je zrušení monopolu České pošty na vybírání poplatků. Jsou s tím dobré zkušenosti např. ze SRN, kde si rozhlasové a televizní organizace vytvořily vlastní systém vybírání poplatků. Vyberou mnohem více a přijde jim to levněji. Pro rozhlas je to životní otázka.

Poslanec Miloslav Kučera se připojil k názoru, že by pošta neměla mít monopol na vybírání poplatků a že by se poplatky měly pravidelně podle inflace zvyšovat. Doporučil zabývat se těmito otázkami.

Gen. ředitel ČRo Vlastimil Ježek poznamenal, že inkaso poplatků by rozhlas stejně ponechal na poště, protože žádná jiná společnost nemá takovou síť.

Pokud jde o úvahy o pravidelné valorizaci, dá se vypočítat přesnější vzorec než je prostá klouzavá inflace, protože třetinu představují ceny určované Ministerstvem financí, druhou částí jsou mzdy a honoráře a třetí částí jsou provozní náklady, a ty do toho ani nemusí být zahrnuty. Na dotaz posl. Ladislava Skopala, kdy bude předložena zpráva za rok 1998, odpověděl, že předběžná zpráva o hospodaření může být v podstatě zítra,

protože na absolutních výnosech a nákladech se toho už moc nezmění. Předběžná zpráva, kterou už rada má, je relativně dosti přesná.

Poslanec Petr Pleva uvedl, že by se mělo hovořit o výhledu do budoucna. Je třeba probrat aspekty, které už byly probírány několikrát. Souvisí to např. s reklamou. Prostor k tomu by byl např. při přijímání mediálního zákona, kde je možné některými paragrafy novelizovat stávající zákony, např. zákon o koncesionářských poplatcích. Pak by bylo třeba, aby ČRo vytvořil návrh relevantní ekonomické studie, kde by bylo uvedeno, jaká asi částka bude Českému rozhlasu stačit. Měl by tam být také popsán nějaký valorizační mechanismus, aby se zákon nemusel v krátké době novelizovat. Pokud bude taková zpráva podána, měla by být komisí oponována a pak by bylo možno přistoupit ke změně zákona.

Předseda komise Ivan Langer se ptal, jaké úspory si rozhlas slibuje od výběru koncesionářských poplatků vlastními silami.

Gen. ředitel ČRo Vlastimil Ježek řekl, že by měl být odstraněn monopol daný zákonem na právo vybírat poplatky. I nadále by rozhlas používal inkasní síť pošty, ale na základě smlouvy dvou rovnoprávných partnerů. Některé věci, týkající se evidence plátců, se nyní dělají dubletně poštou i rozhlasem.

Celkové roční výnosy České pošty za to, že vybírá rozhlasové a televizní poplatky, jsou 230 mil. Kč. Pokud bude rozhlas pouze využívat inkasní síť pošty a odpadnou další služby včetně vedení kmene předplatitelů, bude si muset pošta účtovat méně. Úspory by mohly činit možná 20 mil. Kč.

Užitečné by bylo zákon obrátit a udělat to jako v SRN. Kdo nemá rádio nebo televizi, musí napsat místopřísežné prohlášení a odnést je na poštu. Tento opačný postup v Německu spolehlivě funguje.

Navržena byla následující usnesení:

Stálá komise PSP ČR pro sdělovací prostředky doporučuje Zprávu o výsledcích hospodaření Českého rozhlasu v roce 1997 Poslanecké sněmovně ke schválení a ukládá zpravodajům s tímto usnesením seznámit sněmovnu. (Tento návrh byl schválen 11 hlasy, 2 poslanci se zdrželi hlasování.)

Stálá komise PSP ČR žádá Radu Českého rozhlasu o předložení studie o zvýšení koncesionářských poplatků ve dvou variantách:

- a) včetně výnosu z komerční komunikace
- b) bez výnosu z komerční komunikace

(Tento návrh byl schválen 14 hlasy, nikdo nebyl proti.)

Poslanec Jiří Vlach svůj návrh zopakoval:

„Komise doporučuje Poslanecké sněmovně při projednávání příslušné legislativy respektovat princip zrušení monopolu České pošty při vybírání koncesionářských poplatků.“

(S tímto zněním vyslovila komise jednomyslný souhlas.)

Předseda Rady ČRo Richard Seemann informoval o probíhajícím výběrovém řízení na funkci generálního ředitele rozhlasu. Z přihlášených 36 kandidátů do dalšího kola postoupilo 27, rada jejich počet zúžila na 5 – 7 a ti budou podrobeni psychologickému vyšetření. Poté bude s 2 – 3 lidmi zahájeno jednání tak, aby 9. června byl představen nový generální ředitel. Jména všech kandidátů byla zveřejněna v ČTK. Kandidáti jednak předložili své práce (ke všem se rada vyjádří) a jednak jsou hodnoceni podle životopisů, jejich zkušeností.

Předseda komise po tomto vysvětlení bod ukončil.

2.

Zpráva o stavu vysílání a činnosti Rady ČR pro rozhlasové a televizní vysílání

Zpravodajka k tomuto bodu poslankyně Kateřina Dostálová řekla, že o Zprávě už jednal kulturní výbor, který však nepřijal žádné usnesení s tím, že vyčká rozhodnutí a výstupu z této komise. Připomněla, čím se zabývají jednotlivé části zprávy a podrobněji se vyjádřila k první části, která se týká také legislativy. Rada reaguje na vznik nového mediálního zákona, navrhuje však některá doporučení, s nimiž osobně nemůže souhlasit.

Ve zprávě postrádá jednu základní věc, kterou jsou vnitřní kritéria rady a mantinely, na jejichž základě rada uděluje licence. Požádala o vyjádření k této věci.

Zpravodajskou zprávu doplnil poslanec Petr Pleva. Zpráva je podle něj velmi obsáhlá, přesto tam některé věci chybí nebo nejsou dostatečně vyjádřeny, konkrétně jde o licence. Chtěl vědět, zda má rada v tomto směru nějakou koncepci.

Nedostatky jsou také v poslání rady jako supervizora mediálního trhu. Byla by potřeba nějaká zpráva o tom, jak Nova a Prima, příp. celoplošné rozhlasové stanice, plní příslušný zákon.

Předseda Rady ČR pro rozhlasové a televizní vysílání (RRTV) Josef Josefík k licenčnímu řízení uvedl, že je třeba vyjít z § 11 stávajícího zákona o vysílání, který vymezuje základní strukturu požadavků kladených na žadatele. V první fázi rozhodování rady jde o to, zda licenční řízení bude vypsané. Rada může licenční řízení také nevypsat. Rada může dojít k názoru, že základní podmínka, tj. zajištění co největší plurality informací, je splněna a vzhledem k přeplněnosti éteru nemusí licenční řízení vypisovat. Zdůraznil, že rada nijak neovlivňuje typ žádostí, které se objeví. Protože éter je přeplněn a jde i o redukci počtu broadcasterů, je na místě i bližší specifikace licenčního řízení. Po shromáždění projektů splňujících všechny předpoklady je tu velký prostor pro subjektivní rozhodování rady. Rozhodující roli hraje vyhodnocení situace vysílání v dané oblasti, spádovost vysílání, tržní otázky. Pluralita zdrojů informací v dané oblasti je základní podmínka. Rada hodnotí realitu ekonomických prvků provozování vysílání.

Předseda rady připustil, že tyto fáze rozhodování jsou do značné míry subjektivní. Je ale nutné, aby všichni žadatelé měli jistotu, že rada ve všech případech bude soudit podle stejného mechanismu a stejných pravidel. Rada musí vyhodnocovat, kolika prohrávek a jak závažných se broadcaster během platnosti licence dopustil, jak reagoval na upozornění rady, případně zda respektoval sankce.

U obnovení licence lokálních a regionálních vysílání má rada základní informace, jak vypadá trh v místě. Musí se zabývat „trestním rejstříkem“, finanční úspěšností projektu a také množstvím a kvalitou mluveného slova. Rada však povolovala změkčení kvalitativních kritérií ve prospěch např. většího podílu hudby, neboť kvalitativní prvky vysílání byly někdy z ekonomického hlediska neudržitelné.

Upozornil dále na nutnost koncentrace provozovatelů, vytváření sítí a přeskupování trhu. Této tendenci se nelze vyhnout a nový zákon by měl respektovat možnosti sdružování provozovatelů.

Místopředsedkyně RRTV Zdena Hůlová doplnila předsedu rady, pokud jde o zhodnocení, jak soukromé televizní stanice dodržují zákon. Konkrétní prohrávky rada neanalyzovala a nevyhodnocovala. Prohrávky se dají rozdělit na dvě základní oblasti. Jednak je to otázka programová, tzn. dodržování stávajících licenčních podmínek, a druhá oblast se týká vlastnických vztahů a celkového uspořádání televizního vysílání.

Co se týče programových prohrávek televize, jde především o přípustnou míru násilí a ochranu dětí a mládeže. To jsou nejčastější případy, kdy soukromá televize porušila zákon.

Předseda RRTV Josef Josefík doporučil pozornosti ještě kapitolu třetí, která analyzuje judikáty. Pro radu je to velmi cenné, neboť celá řada sankcionovaných jevů není v zákoně jednoznačně definována. Postupné cizlování jednotlivých pojmů mediálního zákona prostřednictvím judikátů nelze podceňovat.

Předseda SKSP Ivan Langer pak doporučil, aby se v rozpravě poslanci soustředili především na zprávu rady, nikoli na to, co se nyní děje v TV Nova.

Poslanec Miloslav Kučera upozornil na kapitolu, která se týká nových technologií (str. 79 – 81). Rada získala nemalé prostředky navíc právě v souvislosti s novými technologiemi, při čtení této kapitoly však vznikají rozpaky. Ze zprávy není znát, co je stanovisko rady a co je stanovisko Testcomu a zda si rada zprávu sama opoňovala.

Předseda RRTV Josef Josefík odpověděl, že ve sledovaném období proběhlo vlastně jen zadání. Rada zadala dva úkoly, které se týkají rozvoje elektronického vysílání do roku 2005. V rámci Testcomu se na práci podílelo několik expertů a zhruba za měsíc budou obě zprávy k dispozici. Minulý týden byl v radě dohodnut postup, jak budou výsledky oponentního připomínkového řízení do toho zapracovány.

Dodal, že předložená zpráva má trochu jiný charakter v tom, že se zabývá i výhledy do budoucna. Zvláště jde o přechod na digitální vysílání, což bude velký zvrat. Je třeba předvídat a legislativně ošetřit přechod do nové éry. Požádal komisi, aby podpořila vznik mezioborové pracovní skupiny. Je třeba vytvořit návrh koncepce postupu přechodu na digitální vysílání a stanovit, kdy tato doba začne a především stanovit, kdy se na digitální vysílání přejde povinně.

Dále řekl, že existující studie jsou drahé a jsou na úrovni, která je v republice dosažitelná. Byli osloveni ti odborníci, kteří jsou v dané oblasti špičkoví, takže výsledek, jak naznačilo oponentní řízení, není možný. Musí se to brát jako studie, které přinesou další kroky k řešení.

Poslanec Petr Pleva podotkl, že Rada z toho, co předkládá, i z toho, co bylo řečeno, jedná jako úřad, který odpovídá na stížnosti. Rada nemá jen řešit stížnosti. Rada monitoruje celoplošné stanice. Nemůže to udělat u celého rozhlasového a televizního trhu, to není v lidských silách. Ve zprávě by měly být proto výsledky vlastního monitoringu a rozbor výsledků, které tam prozatím chybí.

Dále hovořil o Radiu Alfa, které několikrát porušilo zákon tím, že zcela změnilo formát, že nedodržovalo licenční podmínky atd. Jakmile dojde ke změně, ať už svévolné nebo povolené Radou, chce vědět, jaká jsou k tomu kritéria a komu ano a komu ne.

Na to odpověděl předseda RRTV Josef Josefík když řekl, že si není vědom toho, že by Rada někomu schválila změnu a někomu ne. Může se to stát jen ve výjimečných případech, tedy když žádají o změnu, která nepřevyšuje 25 % původně stanovené podmínky. Něco jiného je, když to probíhá bez souhlasu Rady a především bez oficiální žádosti provozovatelů. Pokud monitoring nezjistí porušení zákona, tak se tím Rada prakticky nezabývá. Zabývá se pouze případy, na které upozorní sám úřad.

Dále řekl, že ve zprávě od str. 41 jsou všechny žádosti o změnu a způsob jejich vyhodnocení v roce 1998. Pokud konkrétní subjekt požádal, tak je to popsáno, jak Rada vyhověla či ne.

Poslanec Jaromír Talíř je přesvědčen, že zpráva je odrazem dynamiky, která zrovna v tomto oboru probíhá. Zprávu porovnával se zprávou, kterou předložila Rada za minulý rok. Na jedné straně je to zpráva, na druhé příručka, která umožňuje seznámit se s problémy, které jsou v rozhlasovém a televizním vysílání v ČR. Myslí si, že zpráva je ve stavu, kdy ji lze doporučit sněmovně ke schválení.

Poslanec Ladislav Skopal je přesvědčen, že diskuse kolem práce Rady proběhne i v Poslanecké sněmovně.

Poslanec Zdeněk Klanica řekl, že zpráva je velice objemná, ale oč je objemnější, o to méně sděluje. Především neříká, co vlastně dělají členové Rady – 13 lidí – a zaměstnanci – 32 lidí. Daňové poplatníky to stojí 28 milionů 631 tisíc korun ročně. Za tuto částku by si daňoví poplatníci zasloužili něco kvalitnějšího. Rada ve zprávě podává zkreslený obraz, protože programy kontroluje pouze namátkově a málokdy dělá z kontrol závěry, zatímco reklamní vysílání je kontrolováno téměř nepřetržitě. Zdůraznil ale, že Rada byla koncipována pro jiné podmínky, tzn. počátek 90. let. Proto nedoporučuje tuto zprávu ke schválení.

Poslanec Vojtěch Vymětal se zeptal, zda se Rada zajímá také o to, jestli tím, že licence je udělená, vysílač povolen a začne vysílat, má negativní dopad ve smyslu rušení příjmu ve svém okolí, zvláště tehdy, když je vysílač povolen v městské zástavbě. Dotazy v tomto směru, včetně dotazů na Český telekomunikační úřad, jsou vysvětlovány tak, že vysílatel neporušuje žádný zákon, že vysílá v souladu s povoleným vysílačem a s povolenou licencí, nicméně v měřici zprávě se cituje, že ve většině případů nemohou být splněny požadavky generálního povolení. Vysílač má samozřejmě příliš vysoký výkon.

Předseda RRTV Josef Josefík podotkl, že se kumulovalo několik negativních prvků, které Rada nemá možnost žádným způsobem regulovat a ovlivnit.

Předseda SKSP Ivan Langer položil spekulativní otázku, jakým způsobem, kdyby se nyní rozhodovalo o celoplošné televizní licenci, by se postavila Rada k prodloužení licence společnosti CET 21.

Na to reagoval člen RRTV Petr Štěpánek, který odpověděl, že neví. Zdůraznil, že v několika minulých zprávách se vyskytují úvahy, jak se činnost Rady s tím, jak se mění mediální krajina, proměňuje. Odkázal přítomné na str. 17 výroční zprávy, kde je výčet toho, co Rada a její úřad dělala.

Předseda RRTV Josef Josefík zdůraznil, že při jednání na půdě Rady všichni zúčastnění deklarovali zájem vysílání neohrožit a nalézt přijatelnou dohodu.

Poslanec Miloslav Kučera se zmínil o dopise od Vladimíra Železného. O některých tvrzeních se domnívá, že by mohla zajímat orgány činné v trestním řízení. Dále se zeptal členů Rady, zda jsou připraveni hledat odpověď na otázku, jestli společnost CET 21 požádá o změnu názvu na TV NOVA.

Předseda RRTV Josef Josefík o dopisu Vladimíra Železného nevěděl. Dále uvedl, že Rada nebude nabízet řešení, pouze doporučení. Pro Radu je žádoucí, aby společnost CET 21 byla transparentní.

Místopředsedkyně RRTV Zdena Hůlová doplnila, že situace je komplikovaná tím, že je otázka, co je to TV NOVA.

Člen RRTV Petr Štěpánek řekl, že už Rada řešila případy, kdy se udělovaly licence na určité jméno, které se potom změnilo. Tento případ však považuje ještě za daleko složitější.

Poslanec Petr Pleva položil několik otázek. Za prvé – zda Rada uvažuje, pokud bude požádána, že by povolila změnu majority ve společnosti CET 21 ve prospěch společnosti CME, případně SBS. Dále se zajímal, co Rada rozumí pod pojmem, že licence je nepřevoditelná.

Předseda RRTV Josef Josefík k otázce majority odkázal na rozhodovací praxi Rady, která opakovaně řešila žádosti o různou míru vstupu dalších společníků do společnosti provozovatele vysílání a schvalovala takové změny, které nenarušovaly majority stávajícího provozovatele. Dosud schvalovala změny, které nepřesáhly 49 %, i když mohou být výjimky.

Pokud jde o převoditelnost licence, odkázal na zprávu za loňský rok, kde je to poměrně podrobně rozebráno.

Předseda SKSP Ivan Langer informoval o dopisu pana Martina Radvana, který si stěžoval, že mu Rada neumožnila nahlédnutí do spisu. K záležitosti se vyjádřil pan Josefík a paní Havlíková s tím, že záležitost je vyřešena.

Poslankyně Kateřina Dostálová přednesla návrh usnesení.

Stálá komise PSP ČR pro sdělovací prostředky navrhuje Poslanecké sněmovně Parlamentu ČR schválit Zprávu o stavu

vysílání a činnosti Rady ČR pro rozhlasové a televizní vysílání v roce 1998.

Pro hlasovali 3, proti 2, zdrželo se 9 členů komise.

Předseda SKSP Ivan Langer požádal poslance, kteří jsou zároveň členy kulturního výboru, aby informovali o způsobu a výsledku jednání předsedu výboru Petra Mareše.

3.

Otázka regionálních a lokálních televizí

Poslanec Jiří Vlach jako zpravodaj uvedl, že v oblasti regionálních a lokálních televizí chybí jasná představa, kam problematika těchto televizí má systémově směřovat. Chybí i koncepce cílového řešení. Proto se komise touto problematikou bude zabývat hlouběji. Zpravodaj očekává podněty, které vzejdou z diskuse.

Poté se k problematice vyjadřovali představitelé lokálních a regionálních televizí.

Prezident Asociace lokálních televizí (ALTV) Martin Kindernay nejprve hovořil o současné situaci. V současné době jsou v České republice tři druhy lokálních a regionálních licencí. Jednak jsou to licence sdružené a spojené s televizí Prima, které jsou vzájemně mezi sebou propojené. Tyto televize mají 3 hodiny vysílacího času a mohou vysílat na centrálním programu televize Prima. Dále je to druh licencí, které jsou samostatné, plnoformátové, celodenní. V současné době jsou dvě. Jedna je v Hradci Králové, druhá v Jablonci nad Nisou. Dohodly se na spolupráci s centrálním programem a vysílají prostřednictvím satelitu program Galaxie.

Jedním ze základních problémů je špatná legislativa, kterou je třeba upravit, aby se správně vymezily pojmy.

Asociace lokálních televizí vznikla před třemi roky a sdružuje všechny lokální subjekty. Dnes existuje zhruba 60 lokálních licencí. Asociace regionálních televizí sdružuje všechny regionální stanice, který je asi 12. Důvod, proč je třeba spojit obě asociace, je vytvoření silného subjektu, který by mohl vést další jednání.

Předsedkyně Asociace provozovatelů regionálního televizního vysílání (APRTV) Jana Víchová uvedla, že asociace sdružuje v současné době 6 držitelů regionální licencí: televize Dakr pro oblast Most, Chomutov a Teplice, televize Lyra pro oblast Ústí nad Labem a Děčín, televize Fatem pro oblast Brno a jihomoravský kraj, televize ZAK vysílá pro Plzeň a západní Čechy, televize Puls pro Hradec Králové a východní Čechy a televize Kabel plus Olomouc vysílá pro severovýchodní Moravu. Dalších šest subjektů vystoupilo z asociace v průběhu loňského roku pro rozpory v názorech na regionální vysílání.

Regionální vysílání se skládá ze základních informací, které se v daném regionu podaří nasbírat. Vysílání je reprizováno mezi 7. a 8. hodinou ranní.

Spory jsou především o vysílací čas. Vzhledem k tomu, že parametry vysílání regionálních televizí byly nastaveny na dobu 15 – 18 hodin a 7 – 9 hodin, regionálním televizím to neumožňuje prosperovat. Pokud by mělo regionální vysílání dále fungovat, bylo by dobré se zamyslet nad tím, zda vůbec regionální televize v době mezi 16. až 18. hodinou mají šanci se rozvíjet.

Na závěr paní Víchová zdůraznila, že regionální televize se staly velice dobrým partnerem v jednotlivých městech regionu.

Předseda ALTV Martin Kindernay navázal charakteristikou lokálních televizí. Rozdíl je především v teritoriálním pokrytí daného území. Zatímco regionální televize se zabývají zpravodajskými událostmi v celém regionu, lokální televize preferuje události kolem 1 – 2 km od místa vysílání. Tato síť zatím vysílá v Hradci Králové a okolí, v minulém roce začala v Jablonci nad Nisou. Princip je ve vysílání krátkých 3 – 4 minuty dlouhých zpráv z místa vysílání během celého dne. Tato síť má tendenci se rozvíjet a v současné době je vyhlášeno licenční řízení na Prahu. Vzhledem k omezeným možnostem volných kmitočtů se budoucnost sítě bude opírat o kabelové televize a připravovaný projekt digitální televize.

Generální ředitelka TV Prima Kateřina Fričová uvedla, že u nás je zhruba 60 televizí, což je hodně. Proto by ráda věděla, jaká je koncepce rozvoje lokálních a regionálních televizí.

Pokud jde o to, aby se regionální televize uživily, je třeba se zamyslet nad otázkou programování. Protože nedošlo ke shodě mezi nimi a televizí Prima, výsledkem je, že šest regionálních televizí dodržují stejné programové schéma, ale neznamená to, že by zpravodajství vysílaly stejné. Vysílají pouze ve stejném čase. Roztříštěnost vysílání má pak logický dopad na sledovanost. Peplemetry nemohou zkoumat sledovanost regionální televize, pouze po krajích. Přesto, je jasné, že sledovanost je velice špatná, což má ekonomické dopady i na Primu. Posunutí regionálních zpráv do prime-tímu není nejšťastnějším řešením. Regionální televize v Evropě vždy vysílají v podvečer. V prime-tímu regiony z logiky věci boj o diváka prohrají.

Řekla dále, že lokální televize jsou na tom lépe než regiony, neboť financování lokálních televizí je de facto ze státních peněz, protože jsou placeny z místních rozpočtů. Regionální televize příspěvků tolik nemají a finanční situace nutí regiony, aby vysílaly pořady, které jsou minimálně na hranici zákona. Jde např. o nedodržování reklamního času, neoddělování reklam, teleshopping, který se tváří jako reportáž atd.

Ředitel TV Puls Hradec Králové Václav Patka uvedl, že jasné je, jak by regionální televize měla vypadat, ale současný ekonomický stav ji nutí provozovat něco jiného. Měla by vysílat pořady ze svého regionu. Diváky to skutečně zajímá a budou se na to dívat. Regionální televize mohou ukázat něco, co celoplošné nemohou, mohou se věnovat konkrétnímu místu. I tyto televize si na sebe musejí vydělat z vysílání reklamy. Jde o reklamu jiného druhu, takže celoplošné televizi by tím klienti neubýli.

Předseda ALTV Martin Kindernay řekl, že mají pořady, které si od nich objednává město. Jde o regulérní pořady, na které byl vyhlášen konkurs, pořady, zaměřené na okrajové oblasti. Žádná z lokálních televizí není přímo financována městem, ale město si naprosto regulérně objednává některé pořady. Důvod, proč lokální televize je na tom lépe než regionální, je ten, že pokrývat zpravodajstvím dané místo je levnější a účinnější než pokrývat region.

Dále řekl, že nevidí příliš velkou budoucnost lokálních a regionálních televizí v rámci sítě Prima.

Poslanec Vojtěch Vymětal namítl, že je třeba rozlišovat státní a obecní peníze. Obecní peníze se mohou v této oblasti vyskytnout, ale jako účelová dotace, která je přísně zúčtovatelná.

Poslanec Jiří Vlach k tomu řekl, že je možné tomu říkat veřejné peníze a ptát se, jakou formou mohou být lokální a regionální televize spolufinancovány z veřejných prostředků.

Poslanec Petr Pleva protestoval proti poznámce, že jakmile bude v Praze přidělena nová televize, Galaxie ji osloví a zapojí do své sítě. V Praze bude určitě boj o vysílání, budou báječné projekty na to, co se bude vysílat, a až někdo vyhraje, bude tam vysílat Galaxie.

Dále řekl, že v oblasti soukromých médií se pohybujeme v podnikatelské sféře. Není možné si myslet, že komise bude pro lokální a regionální televize vymýšlet revitalizační program.

Podle jeho názoru padl zajímavý námět, že regionální a lokální vysílání je veřejnou službou, kterou je třeba podporovat. V této souvislosti je však na místě se zeptat Rady ČT, zdali nebudeme veřejnou službu vyžadovat od České televize.

Dále se ptal, jestli na to, aby se televize v lokálních oknech sítě odpojovaly, nutně musí mít 20 – 30 vlastníků, jestli by nestačil jeden vlastník.

Poslanec Ladislav Skopal uvedl, že komise dodnes od Rady nedostala koncepci výhledu, neví tedy jakou má RRTV představu. Je pravda, že není jasné, kolik lokálních televizí má být.

Předsedkyně ALTV Jana Vichová řekla, že regionální televize nežadají o žádný revitalizační program, nežadají stát o peníze. Žádají pouze o úpravu podmínek, za kterých mohou fungovat. Chybí koncepce regionálního vysílání. O tom je třeba jednat. Ujistila, že jejich regionální televize je ochotna maximálně spolupracovat na přípravě koncepce.

Hlavním problémem regionálních televizí je, že mají vymezený prostor. V západních zemích funguje regionální televize mezi 17 – 20 h. Nemá smysl, aby regionální televize vysílala v prime-timu, kdy by regionální vysílání konkurovalo nosným prime-time pořadům. Lepší je regionální vysílání rozdělit do několika částí a vstupovat v průběhu dne do vysílání krátkými vstupy.

Dále uvedla, že jejich regionální televize se dokáže uživit, není závislá na příspěvcích od magistrátu nebo na Primě. Snaží se dělat maximum pro klienta. Klient regionální televize nemá zájem o reklamní kampaň na nějaký produkt. Má zájem, aby se natočila reportáž o jeho firmě.

Ředitel TV Fatem Brno Pelán řekl, že peníze z obcí a měst nikdy žádné nedostali. Jsou privátní televizí a musejí se uživit sami. K tomu ovšem je třeba vytvořit podmínky.

Řekl dále, že jejich TV připravuje návrh pro radu, jak by dvoustupňový systém lokál – region měl fungovat, jaké by měl mít zpětné vazby, jak by měl být komerčně zajištěn a jak se prezentovat navenek.

Pokud jde o spolupráci s Primou, regionální subjekt by měl být zcela samostatný a s Primou konzultovat pouze zpravodajství, popřípadě výrobu některých společných pořadů.

Prezident ALTV Martin Kindernay uvedl, že není nikde přesně definováno, že Galaxie musí být přímo v Praze na terestrickém vysílání. Pokud se dohodne s Radou pro vysílání, je to správná věc. V Radě pro vysílání proběhl koncem minulého

roku seminář o tzv. metropolitní televizi, ze kterého vyplynulo, že ve světě se metropolitní televize takového rozsahu síťují. Vysílat 24 hodin denně i v takové lokalitě jako je Praha je neuvěřitelné. Žádná lokální ani regionální televize není schopna vysílat 24 hodin denně. Na to nejsou ekonomické podmínky.

Místopředsedkyně RRTV Zdena Hůlová nesouhlasila s tvrzením, že neexistuje koncepce. Podle ní základní koncepční úvaha byla provedena v roce 1994 první radou, která se pokusila vytvořit s malým úspěchem konkurenční prostředí, rozhodla o TV Premiéra a zároveň rozhodla, že bude centrální program pro lokální a regionální televizní stanice a vymezila jim určitá časová okna. To lze označit za základní koncepční úvahu. Finanční problémy spojené s chodem těchto stanic není vhodné řešit finančními zdroji z měst a obcí.

Uvedla dále, že zahraniční modely není možné automaticky přenášet. Ve sféře médií si každá země své problémy řeší podle sebe. Některé otázky spojené s přežitím lokálních a regionálních stanic se pokoušejí řešit společně s Ministerstvem kultury v připravovaném zákoně k otázce možného síťování.

Poslanec Jiří Vlach zdůraznil, že debata by měla vést k tomu, aby byla nějaká představa o koncepci. Protestoval proti myšlence, že komise by měla být prostředníkem komunikace mezi jednotlivými subjekty. Souhlasil s tím, že vysílání informací o regionu má šanci na sledovanost, neboť to lidi zajímá.

Předseda SKSP Ivan Langer poznamenal, že je třeba si uvědomit, že hovoří-li se o regionálních televizích, mluví se o celém mediálním trhu, neboť jedno ovlivňuje druhé.

Poslanec Miloslav Kučera vyslovil politování, že se nehovoří více o kvalitě obsahu vysílání. Také on nevidí důvod, proč by tato komise měla vymýšlet koncepci. Ujistil, že bude bojovat za to, aby v nově vznikajícím zákoně o rozhlasovém a televizním vysílání byl vytvořen legislativní rámec pro možnost fungování regionálních a lokálních televizí.

Poslanec Ladislav Skopal zdůraznil, že musí být jasně definovány podmínky rozsahu a možnosti vysílání, aby se neustále neměnily. To není jen otázka času, ale i jiných věcí.

Pokud jde o otázku možnosti odejmutí licence, jestliže je např. za rok jasné, že to někdo neumí, měla by mu být odejmuta licence a vypsáno nové licenční řízení. V zákoně chybí prostor, aby Rada mohla zcela jasně, radikálně a objektivně zasáhnout do tohoto procesu.

Ředitelka odboru hromadných sdělovacích prostředků Ministerstva kultury (OHSP MK) Marína Landová uvedla, že stávající zákon o provozování vysílání nezná pojem regionální televizní nebo rozhlasové vysílání. Licence k regionálnímu televiznímu vysílání jsou dávány v podstatě bez zákonného podkladu. Je otázka, zda při tvorbě nového zákona definovat nějakým způsobem regionální vysílání, říci, že se něčím odlišuje od lokálního vysílání. Lokální vysílání se definovat musí z mnoha důvodů. Je ještě rozdíl mezi tím, jakým způsobem by se tato věc definovala u televizního a rozhlasového vysílání. Další problém je otázka tzv. centrálního programu, to znamená do jaké míry by se tím měl zákon zabývat.

Doba, na kterou byly uděleny regionální licence, se liší. Až bude prodloužena licence Primě, může se stát, že některé

z regionálních televizí budou mít širší nebo užší vysílací čas stanovený v licenci, a bude to problém. Proto se včera uskutečnilo na ministerstvu setkání s reprezentanty TV Prima a některých regionálních televizí. V tuto chvíli je to jedna z nejslabších částí zákona.

Předseda SKSP Ivan Langer se ptal na přesun regionů z Primy na Českou televizi. Rád by znal stanoviska lokálních i regionálních televizí.

Ředitelka OHSP MK Marina Landová odpověděla, že z legislativního hlediska nejde o problém. Lze to provozovateli uložit jako povinnost ze zákona.

Poslanec Dalibor Matulka se ptal, jestli lokální a regionální televize jako výrobci programů nějakou formou spolupracují s veřejnoprávní televizí, jestli je zájem z obou stran, jestli je to nemožné nebo vzájemně nevýhodné.

Prezidentka APRTV Jana Vichová řekla, že na jednání asociace došlo ke shodě, že by bylo optimální posunout čas na 17 – 19 hodin. Loni bylo ukončeno rozdělení licencí jednotlivým subjektům. Televizi, které léta čekaly na vypsání licenčního řízení, bylo více. Rozdělení mediálního regionálního trhu trvalo 10 let a po jeho vytvoření je nutné se bavit o tom, jak by měl vypadat. Koncepce vytvořena není a je třeba o ní hovořit právě teď.

Co se týče spolupráce s Primou, každé z jejích tří vedení mělo jinou koncepci v práci s regiony. Ani nyní to není optimální, dochází ke střetu zájmů mezi komerční celoplošnou TV a komerční televizí regionální.

Pokud jde o ČT, jednání s ředitelem Puchalským proběhlo. Asociace by nebyla proti přemístění regionálního vysílání do veřejnoprávní televize. Pro Primu jako komerční TV je to zátěž. Asociace uvažovala o možném přesunu třeba na ČT 2.

Prezident ALTV Martin Kindernay řekl, že vysílací časy by se měly řešit jen interně. Připomněl vysílání OK 3 v České televizi. Jako ředitel ČT by nebyl regionálním vysíláním nadšen. Spolupráci vidí spíše v rámci dramaturgie ČT, její struktury atd. Podobná spolupráce existuje na Nově, kde je regionální vysílání bezproblémové, kvalitní a zvýšilo sledovanost. Podle jeho názoru jde o komunikaci. Jde o to vytvořit jednotný subjekt, který bude jednat s TV Prima a pak lze vytvořit něco, co bude mít smysl. Na spolupráci ale musí být oboustranný zájem.

Člen RRTV Petr Štěpánek zdůraznil, že je nutné si říci, jaké nástroje má rada k dispozici. Zákon radě neumožňuje téměř nic, rada může být jen prostředníkem. Řešením by mohlo být posunutí časů, ale pro Primu je prime-time 18–19 hodin a regionální vysílání je někdy takové, že se ředitelka Primy brání ho vysílat v prime-timu. Kvalitní zpravodajství a regionální publicistika stojí nejvíc peněz. Pokud nebude změněn zákon, nevidí řešení.

Co se týče spolupráce s ČT, právní odpovědnost za vysílání, které bylo na OK 3 má právě Česká televize. Tak to ale nejde. Spolupráce s ČT se má odehrávat jen přes její dramaturgii, vytvářet pro ni pořady na klíč.

Předseda RRTV Josef Josefík upozornil na jeden důležitý faktor systému, který rada založila, to je nalezení rovnováhy mezi možnostmi uživit lokální vysílání a současně nezlikvidovat

Primu. Rada se snaží o řešení. Jednání s Primou byla vždy o něco vpředu před asociacemi. Podotkl dále, že zatím nebyla zdůrazněna souvislost lokálního televizního a rozhlasového vysílání. Jde přitom o jeden trh.

Poslanec Jiří Vlach řekl, že dobře prezentované regionální vysílání je pozitivní jev, ale nesmí docházet k tomu, aby byli provozovatelé regionálních a lokálních televizí ekonomicky likvidováni.

Pokud jde o oněch 60 subjektů, nemá informaci o tom, jak se rada pokouší cokoli kontrolovat, ale kdyby šlo o kompletní kontrolu, nedá se to technicky a ekonomicky zvládnout.

Ředitel TV Fatem Pelán reagoval na připomínky posl. Kučery. Jde především o peníze, bez nichž nelze udělat kvalitní programy. Co se týče časů, ty byly kdysi historicky určeny. Je známo, že tyto časy regiony neuživí nebo jen velmi špatně. Budou-li časy zlepšeny, mohou regiony vydělat více peněz a mohou dělat kvalitnější pořady. Jednoznačně souhlasil s vysíláním regionů v rámci České televize, bylo by to méně komplikované. Co se týče dohod s Primou a s radou, existují, ale nikdo je nekontroluje..

Předseda SKSP Ivan Langer řekl, že část z této debaty lze přenést na odpolední jednání, především úvahy o spolupráci regionů s Českou televizí.

Poslanec Jiří Vlach navrhl usnesení ve znění: „*Stálá komise PSP ČR pro sdělovací prostředky žádá Radu ČR pro rozhlasové a televizní vysílání, aby do konce května 1999 předložila návrh koncepčního řešení pro oblast lokálního a regionálního televizního vysílání se zapracováním představy o kontrole dodržování zákona.*“

Poslanec Ladislav Skopal žádal, aby zapojení ČT bylo uvedeno jen jako alternativa, nikoli jako striktní požadavek.

Poslanec Jiří Vlach dodal, že v návrhu může rada říci – navrhujeme nula. Nelze to brát jako zadání. Půjde o podklad, který bude obsahovat zmapování největších problémů v té oblasti a na závěr návrh řešení. Tolik na vysvětlení. Formulace by mohla znít: „návrh koncepčního řešení pro tuto oblast se zapracováním představy o kontrole a zapojení“. Akceptoval slovo „případné“, čili o případném zapojení.

Předseda SKSP Ivan Langer doporučil zahrnout tam ještě spolupráci s Ministerstvem kultury.

Poslanec Jiří Vlach dodal, že je třeba to ještě časově sesadit. Rada bude s těmi, kdo pracují na legislativě, velmi intenzivně komunikovat. Všechno pak bude v souhrnném materiálu.

Člen RRTV Petr Štěpánek požádal ještě o vložení slova „úprava“ koncepce, protože koncepce už existuje, ale v praxi prostě nefunguje. Jde o její úpravu.

Generální ředitel ČT Jakub Puchalský požádal, aby do usnesení byla zahrnuta i Rada ČT.

Předseda SKSP Ivan Langer zdůraznil, že i když tam bude uvedeno ministerstvo a rada ČT, odpovědný orgán je Rada pro rozhlasové a televizní vysílání. Po žádosti ředitelky Primy,

aby tam byla zahrnuta i TV Prima, konstatoval, že v tom případě bude jednodušší udělat to jen na Radu pro rozhlasové a televizní vysílání a nechat na ní, koho si přizve ke spolupráci, protože odpovědná bude právě tato rada.

Co se týče termínu, podle M. Landové to bude maximálně do konce května.

Poslanec Jiří Vlach zopakoval základní usnesení:

„Stálá komise PSP ČR pro sdělovací prostředky žádá Radu ČR pro rozhlasové a televizní vysílání, aby do konce května 1999 předložila návrh koncepčního řešení pro oblast lokálního a regionálního televizního vysílání se zapracováním představy o kontrole dodržování zákona.“

Konstatoval dále, že komise předpokládá, že tam kromě představy o kontrole dodržování zákona bude pojednána představa o případném zapojení České televize a že na přípravě tohoto materiálu budou participovat Rada ČT, Ministerstvo kultury, Asociace a TV Prima.

S návrhem usnesení byl vysloven souhlas. Jak uvedl předseda komise, zápis dostanou všichni účastníci jednání, kteří o to projeví zájem, u tajemníka komise.

4.

Koncepční debata k připravovanému zákonu o provozování rozhlasového a televizního vysílání

5.

Diskuse o postavení a pravomocích rad veřejnoprávních médií

Předseda komise Ivan Langer navrhl spojit debatu k oběma bodům.

Zpravodajka k bodu 5 místopředsce SKSP Petra Buzkové řekla, že rady často bývají kritizovány za věci, k nimž nemají žádné pravomoci. Bylo by třeba se zamyslet nad možností posílení vlivu rad na příslušné sdělovací prostředky. Předsedové rad jistě budou schopni říci své představy.

Zpravodajka k bodu 4 poslankyně Miroslava Němcové zmapovala dosavadní způsob projednávání návrhu zákona o rozhlasovém a TV vysílání v jednotlivých institucích a poté se věnovala nejčastějším problémům a výtkám, s nimiž se poslanci během práce setkali.

Připomněla, že návrh byl projednáván především v této komisi, a to spíše v obecné podobě. Dále se návrhem zabývalo Ministerstvo kultury. Třetí platformou byl mediální panel, kde byli představitelé mediální sféry, parlamentu, Ministerstva kultury a Rady pro rozhlasové a televizní vysílání. Tento panel si vytkl za cíl spoluvytvářet nově vznikající zákon o rozhlasovém a televizním vysílání.

Co se týče problematických okruhů, především jde o to, zda je skutečně nový zákon potřeba. Názory jsou různé. Dále jde o postavení Rady pro rozhlasové a televizní vysílání. Aktuální bude zejména to, jak má být vypracována výroční zpráva rady. Nový návrh na to pamatuje v poněkud širší podobě.

Dalším problémem jsou licenční podmínky, prodlužování licencí apod. Další okruh otázek se týkal křížení a koncentrace, přičemž byly zajímavé poznatky Rady Evropy. Pátý okruh se týká sankcí za porušení zákona a licenčních podmínek.

Jde hlavně o to, zda dosavadní sankce stačí a je možné je přenést do nového zákona nebo je třeba je rozšířit. Šestý okruh se týká vymezení některých pojmů. Sedmý bod je sladění normy s požadavky EU. Dalším bodem je, jaký by vlastně měl mít zákon charakter. Tohoto problému se týká stanovisko ČT z 9. března.

Zhruba tato témata zazněla v diskusi na téma nového zákona. V úvodu diskuse by zástupci Ministerstva kultury mohli říci, v čem se liší verze z 26. dubna od předchozí verze. Navrhla v diskusi postupovat podle jednotlivých hlav a oddílů.

Poslanec Petr Pleva řekl, že předložená verze zatím tak podrobnou rozpravu neunes a navrhl debatovat o zásadních koncepčních problémech.

Poslanec Ladislav Skopal navrhl diskutovat o obecných záležitostech a požádal řídícího jednání, aby řečníky zarazil, pokud překročí tento rámec.

Úvodní slovo přednesla náměstkyně ministra kultury Alexandra Wünschová. Zásadní rozdíl mezi poslední a předchozí verzí je, že v poslední verzi se Rada pro rozhlasové a televizní vysílání stává úřadem. Je tam také zakotvena povinnost kabelových televizí požádat o licenci v případě, že si budou vyrábět své vlastní programy. V poslední verzi budou také zakotveny zvláštní povinnosti provozovatelů vysílání ze zákona, což v minulé verzi nebylo.

Vyjádřila se ještě k pracovní proceduře. Všem, kteří se práce zúčastnili, byly průběžně posílány nové aktualizované verze a od nich zase byly přijímány připomínky, které byly postupně posuzovány a zapracovávány do návrhu. Zase jde jen o pracovní materiál, na němž se průběžně pracuje. Materiál dosud neprošel rukama legislativců, proto z legislativního hlediska není dokonalý.

Hlava I. – Obecná část

Ředitelka OHSP MK Marina Landová řekla, že v této části je poměrně bezproblémová pasáž, která se týká předmětu úpravy. Otázkou je, zda skutečně zůstane v zákoně, protože česká legislativa se spíše přiklání k názoru, že takováto úprava je v podstatě nadbytečná.

Důležitější jsou definice. Především definice provozování rozhlasového a televizního vysílání, kde je problém se šířením jinými technickými prostředky, což může znamenat šíření televizního vysílání prostřednictvím internetu.

Dále je tam definice, která je nová, nově se definují provozovatelé rozhlasového a televizního vysílání, a to zčásti na základě obchodního zákoníku. To souvisí i s otázkou nepřevoditelnosti licence.

Problematická je otázka pořad – programový prvek, dále otázka sítí a jakým způsobem to definovat atd. Dále řekla, že celoplošné televizní vysílání s licencí 70 % obyvatelstva splňují.

Řekla, že v první hlavě je ještě ustanovení, které se týká příslušnosti práva. Příslušnost práva se týká především satelitního vysílání, které je přeshraniční a příslušnost práva u satelitního vysílání členské státy Úmluvy Rady Evropy definují jinak, než je to zvykem v České republice.

Zástupce České asociace kabelových komunikací (ČAKK) pan Petržílka řekl, že v návrhu chybí vazba na připravovaný telekomunikační zákon. Postrádá definici

rozhlasového a televizního vysílání a definici obecně přístupné služby.

Na otázku prezidentky APRTV Jany Víchové, jaký je rozdíl mezi regionálním a lokálním vysíláním a proč se v návrhu zákona neobjevuje výraz regionální, odpověděla náměstkyně MK Alexandra Wünschová, že je to proto, že zpracovávají zákon jako regulující předpis. Pojem regionální televize, regionální vysílání nemá žádné specifické regulativy, protože všechny znaky provozování vysílání se dělí buď na celoplošné televize nebo na lokální televize, což je dáno charakterem a obsahem vysílání. Lokální vysílání má ve svých definicích v evropské legislativě stejný charakter jako regionální, protože se vztahuje vždy k určitému místu, ať už je to region nebo místo. To je v podstatě významově totéž. V okamžiku, kdy se televize s celoplošným pokryvem vztahuje třeba jen k jedné lokalitě, pak přesto, že má pokryv na celém území republiky, je to televize lokální, jak je to vykládáno v evropském právu. Proto se zatím pojem regionální vysílání v zákoně neobjevují.

Hlava II. - Oprávnění k vysílání

Nejprve vystoupila ředitelka OHSP MK Marína Landová. Řekla, že došlo k určitým změnám, které se týkají provozování původního vysílání v kabelových rozvodech a prostřednictvím satelitů. MK dospělo k závěru, že bude navrhovat, aby původní programy šířené jakýmkoli technickými prostředky byly licencovány. Upozornila na to, že není obvyklé, aby kvóty evropské a nezávislé produkce byly počítány pouze na terestrické vysílání. Týkají se všech, i provozovatelů původních programů v kabelových rozvodech.

Zástupce Asociace provozovatelů kabelových televizí pan Wagner upozornil na to, aby se znovu prověřily podmínky registrace a licence, protože tam jsou dost značné rozpory. Pro registraci jsou daleko tvrdší než pro licenci. Dále jsou to autorská práva, údaje o složení představenstev atd.

K licenčnímu řízení promluvila místopředsedkyně RRTV Zdena Hůlová. Řekla, že by měly být naznačeny změny, které zákon přináší, oproti dosavadnímu režimu. Patří sem např. i to, že počítá se stanovením základního programového formátu vysílání Radou u licenčního řízení. Návrh říká, že pouze u celoplošného vysílání a obligatorně. Dále řekla, že podle nového zákona budou všichni žadatelé o licenci účastníci jednoho řízení, což bylo dříve rozpojeno.

K tomu náměstkyně MK Alexandra Wünschová uvedla, že pokud jde o účastníky licenčního řízení, byli tvůrci vedeni úvahou, že za normálních okolností je účastníkem správního řízení každý, kdo je řízením dotčen. Dříve docházelo k tomu, že bylo více uchazečů o udělení licence, ale v podstatě jen ten, kdo licenci nakonec dostal, byl považován za účastníka řízení.

Poslanec Jaromír Talíř se zeptal, zda Rada bude zkoumat při udělení licence také podmínku, zda žadatel nezíská dominantní postavení na trhu ve sdělovacích prostředcích. Jestli se bude lépe specifikovat kompetence mezi Úřadem pro ochranu hospodářské soutěže a Radou, protože jinak by byly dvě instituce se stejnou náplní.

Na to odpověděla ředitelka OHSP MK Marína Landová, když řekla, že to bude jednodušší, protože v zákoně bude odkaz

na hlavu V, paragraf asi 90 nebo 91. Ustanovení by se nemělo dotknout Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže.

Co se týče prodloužení platnosti licence, řekla, že jednou z alternativ je, že na prodloužení platnosti licence je právní nárok, druhá, že právní nárok není. Tato záležitost je v jednotlivých zemích řešena různě. Je na Parlamentu, jak se v tomto ohledu rozhodne. MK dává jednu alternativu, a to u televizního vysílání nejvýše o 12 let, u rozhlasového vysílání o 8 let, což je kompromis mezi nekonečným prodloužováním, které je ve Velké Británii, a mezi prodloužením jednou na dobu 5 let, které je obvyklé v Německu.

Poslanec Petr Pleva se domnívá, že na prodloužení licence by měl být právní nárok, pokud budou splněny podmínky. Je také pro, aby byly přísné, možná by se mohly ještě zpřísnit.

Poslanec Dalibor Matulka vznesl dotaz, zda pluralita v zákoně vyřeší formáty v médiích.

Poslanec Petr Pleva hovořil o převodech licencí. Nevychází se z konkrétní televize, ale z celého televizního a rozhlasového trhu. Upozornil na možnost maďarského modelu, to znamená prodávat obálkovou metodou.

Předseda Asociace provozovatelů soukromého vysílání (APSV) Michal Zelenka vyjádřil názor, že všichni jsou si vědomi, že technické prostředí je zadarmo. Ministerstvu byl dán návrh, aby vstupování do společností se dělalo odstupňováním podle let a úspěšnosti.

Dále se přítomní vyjadřovali k zahraničním investorům. Podle jejich názoru nejsou zahraniční investoři vyloučení. Konečné rozhodnutí záleží na Radě.

Hlava III. - Práva a povinnosti provozovatelů

Ředitelka OHSP MK Marína Landová uvedla, že v díle 1 se objevuje novinka – vysílání událostí značného společenského významu. Souvisí to s přistoupením České republiky k úmluvě o přeshraniční televizi a členstvím v Evropské unii.

Dále jde o zákaz vysílání některých pořadů. Velká debata se vede nad objektivností a vyvážeností. Zvláště jsou zdůrazněny povinnosti na ochranu dětí a mládeže. Oddíl 5 se týká vysílání reklamy a teleshoppingu. Oproti stávající právní úpravě dochází k určité liberalizaci. Počítá se s možností zřizování tzv. teleshoppingových kanálů. Nedochází k zásadním změnám, pokud jde o sponzoring. Připomněla, že v současnosti je připravován návrh novely zákona o regulaci reklamy, který by měl být odpovídat i jiným normám evropských zemí.

Velká diskuse se vedla nad právem na odpověď a povinnosti vyhovět. Navržené znění umožňuje reagovat na jakýkoli pravdivý údaj.

Poslanec Vladimír Mlynář se podívil nad zněním § 55, kde se říká, že právo na odpověď se netýká citace z jednání komor parlamentu. Buď by nemělo být vůbec, nebo by to mělo být rozšířeno o další instituce.

Jiří Maštera uvedl, že připomínky dal poslancům písemně.

Předseda Rady ČT Jan Jiráček řekl, že sleduje zahraniční diskusi k právu na odpověď. V této souvislosti je třeba položit otázku, jak může vypadat odpověď na pravdivý údaj.

Poslanec Petr Pleva k tomu řekl, že toto je převzato z tiskového zákona, který bude schválen dříve než tento zákon. Bylo by nesmyslné, aby oba zákony obsahovaly jinou dikci. Podobná diskuse bude vhodná nad zákonem tiskového zákona.

Předseda Rady ČRo Richard Seemann podotkl, že je otázkou, kdo určí, že sdělovací prostředek měl pravdu. Zřejmě to bude soud.

Poslanec Petr Pleva řekl, že právo na odpověď je koncipováno tak, aby bylo možno odpovědět na údaj, ale údaj sám o sobě nikdy není v médiích jen holou větou. Je dán v určitém kontextu, který může být zavádějící, byť obsahuje pravdivý údaj. Pokud nějaké médium odmítne uveřejnit odpověď, protože se mu to zdá neadekvátní, má na to právo, ale rozhodne soud, zda by odpověď měla být uveřejněna.

Poslanec Vladimír Mlynář uvedl, že i dnes se stává, že noviny, jsou-li požádány o opravu a uznají, že udělaly chybu, otisknou omluvu. Jestliže chybu neuznají, půjdou k soudu.

Dále se přítomní vyjadřovali k ochraně zdroje informací.

Ředitelka OHSP MK Marína Landová řekla, že obě alternativy byly předloženy k posouzení všem zainteresovaným resortům. Výsledek byl – půl na půl. Z tohoto hlediska je obtížné vybrat jednu alternativu. V Radě Evropy se má za to, že každý stát, který chce dostát článku 10 Evropské úmluvy o lidských právech, by měl do své legislativy začlenit ustanovení týkající se ochrany zdroje. Je věcí každého členského státu, zda to bude právo nebo povinnost.

Poslanec Jaromír Tališ potvrdil, že i mezi novinářskou veřejností není jednoznačná podpora jedné či druhé verze.

Náměstkyně MK Alexandra Wünschová doplnila, že většina se přiklání k právu, protože povinnost by se mohla velmi nepříznivě obrátit v případě soudního sporu proti novináři, který díky povinnosti by se ocitl v důkazní nouzi. Právo se zdá vhodnějším řešením.

Předseda SKSP Ivan Langer vyjádřil přesvědčení, že určité ustanovení tohoto charakteru by mělo být v tiskovém zákoně obsaženo, následně pak v zákoně o rozhlasovém a televizním vysílání. Na závěr shrnul, že převládá názor upřednostňovat právo, případně tento problém neupravovat vůbec.

Místopředsedkyně RRTV Zdena Hůlová poznamenala, že je důležité část týkající se povinností provozovatelů při vysílání reklamy a teleshoppingu posuzovat v souběhu se sankcemi, které jsou ukládány za porušení povinností. Některé paragrafy mohou být otázkou výkladu Rady.

Pokud jde o § 60, bylo upozorněno na chybu – místo slova „a“ má být „nebo“.

Generální ředitelka Prima TV Kateřina Fričová se ptala, co vede předkladatele zákonů k tomu, aby byla hvězdička uváděna po celou dobu a jestli to bude otázka samoregulace vysílatelů nebo kdo bude rozhodovat, který z filmů má být označen nebo ne.

Ředitelka OHSP MK Marína Landová odpověděla, že zdůvodnění je možno najít v kapitole 5 evropské směrnice, článek 22 a 22 B.

Poslanec Petr Pleva řekl, že účelem tohoto zákona je ochrana dětí a mladistvých před určitými typy pořadů. Těmito ustanoveními se však dosáhne pravého opaku, protože hvězdička je pro děti doporučením, aby se dívaly. Doporučil, aby hvězdička byla ze zákona vypuštěna.

Poslanec Vojtěch Vymětal se ptal, kdo určuje, který pořad je nebo není vhodný. To v zákoně není nikde vysvětleno.

Ředitelka Prima TV Kateřina Fričová odpověděla, že v konečné instanci rozhoduje soud.

K dílu, který se týká povinností provozovatelů při vysílání reklamy předseda APSV Michal Zelenka řekl, že mají problémy s účinkováním moderátorů v reklamách. Neměli by to být hlasatelé publicistických pořadů. Je to i technický problém. Jak může provozovatel vědět, jestli moderátor neúčinkuje na jedné ze 60 televizních stanic nebo na jedné z 80 rozhlasových stanic. Za porušení je odpovědný broadcaster. Druhým problémem pak jsou izolované reklamní šoty.

Poslanec Petr Pleva řekl k izolovaným reklamním šotům, že každý stát si vytváří svoji specifickou legislativu podle toho, co je vhodné pro jeho mediální prostředí. Navrhoval, aby to bylo ze zákona vypuštěno. U nás je jiná situace než na velkých trzích. U nás jsou samostatné „brejky“ zařazovány, protože vysílatel nemá „brejků“ více.

Předseda SKSP Ivan Langer uvedl k § 80, že možnost označení sponzorovaných pořadů v průběhu celého pořadu by měla být ponechána na libovůli provozovatele. Zúžení na začátek a konec je příliš velkou regulací.

Místopředsedkyně RRTV Zdena Hůlová k tomu poznamenala, že se o tom vedla diskuse v rámci mediálního panelu a nebylo jednoznačně zřetelné, zdali dikce má znamenat, že pouze na začátku, event. na konci nebo i v průběhu pořadu. Ptala se, co se má rozumět vhodnými titulky (v praxi se tomu říká sponzorský vzkaz), co může figurovat ve vzkazu. Může tam být výrobek nebo značka?

Poslanec Petr Pleva poznamenal, že sponzorování pořadu bývá označováno nejen na začátku a na konci, ale dělá se injekcí, kde jsou sponzorské vzkazy, a další zviditelňování sponzorů je různými cedulemi v případě soutěžních pořadů apod. Je to prostor, který by se měl více liberalizovat, kde by se nezávislým broadcasterům nemělo zasahovat do toho, aby si mohli vydělat.

Předseda SKSP Ivan Langer k tomu řekl, že by mělo být ponecháno na provozovatelích, jakým způsobem a do jaké míry zatíží program takovým sdělením na úkor kvality a nakolik tím odradí svého diváka.

Poslanec Petr Pleva k tomu dodal, že základním způsobem by to upraveno být mělo, aby se pod tím neskrývala reklama.

Náměstkyně ministra kultury Alexandra Wünschová řekla, že výklad toho, co ještě je sponzorský vzkaz a co je skrytá reklama, byl vždy problematický, vždy se o tom diskutovalo. Vycházelo se z toho, že direktivy Evropského společenství nikde neukládají povinnosti při vysílání sponzorských vzkazů. Byla snaha jít liberální cestou.

Předseda SKSP Ivan Langer uzavřel tento blok konstatováním, že regulace spíše ne a pokud by mělo dojít k nějaké změně, tak ve smyslu přesnější definice obsahu sponzorských vzkazů a vyvarování se rizika skryté reklamy.

Náměstkyně MK Alexandra Wünschová řekla, že část týkající se zvláštních povinností provozovatelů ze zákona se objevuje v návrhu nově. Není ještě zpracována detailně, není úplně dopracována. Otázkou je, zda MK půjde touto cestou, a zda všechny tyto záležitosti nezačlení do novelizace zákona o ČT a ČRo.

Předseda SKSP Ivan Langer vyslovil názor, že by bylo vhodnější, kdyby provozovatel ze zákona měl veškeré podmínky ke své činnosti upraveny v jedné normě.

Hlava IV. – Podpora evropské a nezávislé tvorby

Ředitelka OHSP MK Marína Landová řekla, že tato hlava je v zákoně nová, protože ustanovení, která se týkají podpory nezávislé tvorby byla dosud v zákonech zmiňována jen okrajově. Tato ustanovení byla předmětem mnoha jednání na různých úrovních s Evropskou komisí.

Poslanec Petr Pleva se ptal, jestli můžeme mít v našem právním řádu odkaz na směrnici Evropské unie.

Ředitelka OHSP MK Marína Landová mu odpověděla, že je problematické, zda to bude možné.

Ředitelka Prima TV Kateřina Fričová řekla, že stále neví, co je to „game“. Nikdo jí to dosud nedokázal vysvětlit. Někde je to přeloženo jako soutěž, jinde jako hry.

Poslanec Dalibor Matulka žádal vysvětlit otázku postupnosti.

Ředitelka OHSP MK Marína Landová odpověděla, že úmluva Rady Evropy i směrnice hovoří o tom, že ne provozovatelé, ale členské státy zajistí. Je tedy povinností České republiky, pokud se stane členskou zemí, aby zajistila postupné naplňování tohoto požadavku. U nás je tato povinnost přenášena na RRTV.

Hlava V. - Opatření k zajištění názorové plurality v rozhlasovém a televizním vysílání

Na toto téma vedli polemiku prezident frekvence 1 Michel Fleischman a ředitel rádia Orion Král. Oba hovořili ze zadní části sálu mimo mikrofon, nebylo dobře rozumět.

Poslanec Vladimír Mlynář poznamenal, že by se ještě mělo zvážit začlenění § 91.

Hlava VI. – Rada ČR pro rozhlasové a televizní vysílání (alternativa: Úřad pro rozhlasové a televizní vysílání)

Ředitelka OHSP MK Marína Landová uvedla, že jsou tři varianty, které se od sebe liší ve způsobu volby či jmenování, v postavení předsedy rady, v možnostech odvolání.

Experti Rady Evropy navrhovali princip neodvolatelnosti velké rady, ale zdá se, že tuto možnost zatím nikdo příliš nepodporuje.

Pokud jde o Radu ČT a ČRo, je to skutečně pozůstatek toho, co bylo v předchozích verzích. Momentálně je snaha co nejvíce eliminovat novelizaci těchto předpisů.

Místopředsedkyně SKSP Petra Buzková řekla, že žádoucí stav by byl, kdyby se do budoucna volilo takové řešení, které by zavádělo podobné možnosti odvolání pro všechny rady.

Jako předsedkyně podvýboru PSP připravovala návrh zákona o styku obou komor parlamentu. V rámci toho se intenzivně diskutovalo o pravomocích Poslanecké sněmovny a Senátu. Senát přišel také s požadavkem podílu na volbě a odvolávání všech mediálních rad, ale po delší diskusi a absolutním odporu všech poslaneckých klubů došlo k dohodě, že tato pravomoc zůstane pouze na Poslanecké sněmovně. Senát pochopil, že jiné řešení by bylo nefunkční.

Pokud jde o nalezení vztahů mezi úřadem a radou, tak není příznivcem příliš silných pravomocí úřadu na úkor pravomocí rady. Je přesvědčena o tom, že individuální odpovědnost volených členů rady je v této záležitosti rozhodující. Měla by být velmi zdůrazněna oproti odpovědnosti úředníků státní správy. Mělo by se pečlivě zvažovat, která rozhodnutí by se ponechala na úřednících a která by mohla zůstat přímo na radě. Obávala by se toho, aby se vytvářel silný úřad se slabší radou.

Poslanec Vladimír Mlynář řekl, že klíčové je, jestli mechanismus jmenování a odvolávání rad bude složitější nebo jednodušší. Mělo by také být přesně definováno, co by mělo být ve zprávě o činnosti a v jakém přesném termínu by měla být projednávána. K názoru úřad versus rada řekl, že je nejdůležitější, aby existoval prostor pro odvolání se proti některým rozhodnutím dříve než o věci rozhoduje soud.

Místopředsedkyně SKSP Petra Buzková ještě dodala, že si nemyslí, že šťastným způsobem je volba a odvolávání větším množstvím orgánů než jedním. Je však třeba přesně specifikovat, v jakém případě lze RRTV odvolat.

Poslanec Petr Pleva uvedl, že rada by měla být podřízena jednomu orgánu, měla by být volena a odvolávána Poslaneckou sněmovnou. Odvolatelná by měla být za profesní pochybení, ne z politických důvodů. Vhodné by bylo řešení jako u obyčejného zákona, aby Senát neměl absolutní veto.

Místopředsedkyně SKSP Petra Buzková velmi varovala před hledáním možnosti zatažení druhé komory do této záležitosti, neboť by mohl vzniknout značný chaos.

Poslanec Dalibor Matulka řekl, že § 96 odst. 1 je špatný. Mluví-li se o tom, že se vyřizují stížnosti na

nedodržování právních předpisů v oblasti televizního a rozhlasového vysílání, „fušuje“ se do řemesla oběma rády. To je třeba vyjasnit. Malá i velká rada mohou zaujmout ke stejné věci odlišné stanovisko.

Náměstkyně ministra kultury Alexandra Wünschová upozornila, že některé zvláštní povinnosti provozovatelů ze zákona měly být zakotveny v zákoně o provozování rozhlasového a televizního vysílání. Pak by RRTV byla oprávněna vyřizovat i stížnosti na nedodržování takových povinností. Spíše se půjde cestou novely zákona o provozovatelích ze zákona.

Místopředsdkyně RRTV Zdena Hůlová k tomu co říkal posl. Matulka, uvedla, že podle legislativy se zasahuje i u ČRo a ČT, pokud přestoupí zákon o rozhlasovém a televizním vysílání. Pokud jde o postavení předsedy a jeho práva, teď je to tak, že Poslanecká sněmovna volí radu a rada volí předsedu a místopředsedy ze svého středu. Uvažuje se o tom, že by předsedu měl jmenovat prezident na základě návrhu Poslanecké sněmovny.

Místopředsdkyně SKSP Petra Buzková řekla, že v takovém případě by se zase musela měnit ústava, s čímž osobně nesouhlasí. Stejně by šlo o pravomoc jen formální.

Poslanec Jiří Vlach poukázal na některé výhody modelu. Nebude-li rada dobře pracovat, musí být možnost zasáhnout. Jde o hledání různých brzd apod. Žádal radu o náměty, jak zcela obecně tento mechanismus učinit lepším, aby na jedné straně byla účinná sankce a možnost tlaku a na druhé straně aby rada neztratila nezávislost.

Podle poslankyně Miroslavy Němcové je model, kdy radu volí Poslanecká sněmovna a předsedu si volí rada, vyhovující. Rada je kolektivní orgán s kolektivní odpovědností a nebylo by funkční z této odpovědnosti jednoho člověka vylučovat.

Poslanec Vladimír Mlynář se dotázal, zda by se musela měnit ústava, kdyby existoval jakýkoli mezistupeň mezi radou a parlamentem.

Místopředsdkyně SKSP Petra Buzková řekla, že by snad mohlo jít o kvalifikovanou většinu v parlamentu.

Na to reagoval poslanec Dalibor Matulka sdělením, že i kvóra a hlasování jsou upraveny ústavou.

Poslankyně Miroslava Němcová chtěla slyšet od zastánců nového modelu, proč jsou nespokojeni s dosavadním modelem a jak se v praxi jeho nedostatečnost projevila.

Poslanec Jiří Vlach nechce měnit proces volby. Když hovořil o pojistkách, spíše měl na mysli odvolávání.

Poslankyně Kateřina Dostálová připomněla, že ve zprávě byly návrhy ze strany rady na ztížení odvolávání, čili Senát – Poslanecká sněmovna. Zajímala se, kde např. kolega Mlynář cítí problém, proč on se snaží o takové ztížení. U rady je to pochopitelné.

Na to reagoval poslanec Jiří Vlach. Řekl, že se prostě hledá zlepšení zákona. Rád by našel vyvážený, dlouhodobě platný mechanismus, pojistku proti extrémnímu chování na obou stranách. Zcela stejné motivy má i poslanec Vladimír Mlynář, k tomu přistupují ještě návrhy týkající se ČT a ČRo.

Zástupce ČAKK Petržílka doporučil vtělit do návrhu definici „pro rozhlasové a televizní vysílání“, tedy té části kmitočtového spektra určeného pro rozhlasovou službu. To vychází i z mezinárodněprávních předpisů. Specifikoval, co to je rozhlasová služba. Pokud bude Český telekomunikační úřad nezávislým regulátorem, existuje nebezpečí, že např. v pásmu 42 gigahertzů podlehe lobbvání. Odvoláním na zákon a definici rozhlasové služby se tento problém automaticky odstraní.

Místopředseda RRTV Martin Muchka se vyjádřil k § 97 odst. 5. Zdůraznil, že zákon by neměl být částečnou novelou zákoníku práce. Upozornil zvláště na formulaci, že na člena rady se vztahuje ustanovení zákoníku práce, pokud tento zákon nestanoví jinak. To není v pořádku. Zpracovatel by se tím měl ještě zabývat.

Poslanec Vladimír Mlynář navrhl, aby byl v této části zmíněn i lustrační zákon jako jedna z podmínek.

Člen RRTV Petr Štěpánek upozornil, že podle původního záměru se předpokládalo, že četnost zasedání rady bude poměrně řídká, ale pro většinu členů rady se z toho stal full-time job. Členové rady přitom nemají obvyklá sociální práva. Na členy rady by se mělo vztahovat to, co se vztahuje na kohokoli jiného v kterémkoli jiném zaměstnání.

Poslankyně Miroslava Němcová se vrátila k § 100 odst. 5, k definici „člen rady a osoby jemu blízké“. Dotázala se, zda blízké osoby budou definovány v úvodu zákona podle občanského zákoníku. (Ano.)

Poslanec Petr Pleva je zastáncem Úřadu pro rozhlasové a televizní vysílání s předsedou, který bude speciálně volen, a s Radou. Předseda by měl být šéfem úřadu, ale neměl by mít speciální pravomoci. Úřad by měl být součástí státní správy.

Přimlouval se také za to, aby odměny členů rady nebyly dány statutem, ale zákonem o platu.

Místopředsdkyně SKSP Petra Buzková řekla, že stojí za úvahu novelizace zákona, který řeší veškeré poměry ve státní správě. To není nemožné. Poté téma Rady pro rozhlasové a televizní vysílání ukončila.

K Hlavě VII. - Sankce žádné připomínky nebyly.

Hlava VIII. – Přejídná a závěrečná ustanovení

Ředitelka OHSP MK Marína Landová řekla, že tato část je ve stavu velké rozpracovanosti a může být ukončena až po zpracování předchozích částí.

Poslanec Petr Pleva řekl, že postavení Rady Českého rozhlasu a Rady České televize by mělo být identické.

Předseda Rady Českého rozhlasu Richard Seemann uvedl, že některé připomínky k návrhu novely vyjádřila rada v dopise Ministerstvu kultury. Soustředil se na to, co tato rada

považuje za nejdůležitější. Především je nutné vyřešit otázku zahraničního vysílání, neboť současný § 9a) není, zdá se, systémový. Nesystémový je rovněž návrh Ministerstva kultury, aby ředitele zahraničního vysílání navrhovalo MZV. Veřejnoprávní rozhlas má být od státní administrativy oddělen. Uvedl v této souvislosti příklad Hlasu Ameriky.

Dále má rozhlas vytvářet archivní fondy, což však nelze dělat z poplatků posluchačů. Je třeba vyřešit financování a zřejmě bude třeba uvolnit částku ze státního rozpočtu.

Zásadní je určitě posunutí pravomoci rady, pokud jde o jmenování ředitelů úseků, ředitelů pro vysílání do zahraničí, regionálních studií a šéfredaktorů jednotlivých vysílacích okruhů. V současné době rada nemá vlastně vůbec vliv na jmenování těchto pracovníků. Rada dospěla k závěru, že by určité posílení v tomto směru bylo žádoucí.

Předseda Rady ČT Jan Jiráček řekl, že rada považuje za velmi důležité, aby se postavení rad veřejnoprávních médií řešilo jako systém. Důležitý je rozdíl mezi velkou radou a malými radami. Rada se snažila dát dohromady představu, jaké by měla mít povinnosti a řešila přitom problém, jak zachovat médium silné, maximálně nezávislé a odpovědné veřejnosti a na druhé straně jak radu učinit co nejefektivnějším a přitom jasným způsobem odpovědnou za své chování. Rada by především měla umět své médium nutit k maximálně efektivnímu a jasnému nakládání s prostředky, které mu svěčila veřejnost.

Rada má několik představ o tom, jak se to dá udělat. Jednak by rada měla schvalovat všechny významnější investiční kroky, případně majetkové přesuny apod. Mohla by také zřídit nějaký svůj orgán ekonomického rázu, který by průběžně efektivitu média vyhodnocoval. Rada si není jista, že by měla schvalovat vedoucí pracovníky na jednotlivých stupních, to přísluší generálnímu řediteli. Spíše by měla zasahovat do věci zpětně.

Co se týče výroční zprávy, zákon by měl obsahovat náznak struktury této zprávy. Pokud jde o vznik, zánik a odvolání rady, je tu jedna věc, na níž nemá rada jednoznačný názor. V modelovém zákoně se navrhuje možnost průběžného převolování rady po částech, čímž se zaručuje možnost obměny a přitom kontinuity v činnosti. To je jedna z variant. Rada dlouze řešila problém přirozeného způsobu likvidace rady. V případě, že rada nebude funkční, by byl dobrý takový mechanismus, který by umožnil převolit vedení a pak teprve zjistit, jestli trvají důvody k odvolání a případně odvolat. Čili nutit tento orgán k tomu, aby vyvíjel činnost tak, jak má. Mělo by jít o mechanismus, který bude pobízet radu k užitečné činnosti.

Předseda SKSP Ivan Langer navrhl, aby diskuse o postavení rad probíhala v rovině postavení vůči médiu, které rada řídí a za druhé postavení vůči parlamentu, kterým jsou rady odpovědné a který je volí.

Poslanec Petr Pleva připomněl názor, že rady mají plnit roli supervizora vůči danému médiu. K tomu ale musejí mít nástroje, které jsou v současné době zcela nedostatečné. Přidají-li se radě další pravomoci, je třeba zvýšit i jejich odpovědnost. Podle jeho názoru by malá rada měla mít postavení podobné správní radě.

K tomu, co bylo v materiálu Rady ČRo: rada nemůže suplovat zákon, rušit a zřizovat okruhy a regionální studia. Vůle zákonodárce, co má Český rozhlas, příp. Česká televize, dělat, jaké k tomu budou okruhy a regionální studia. Pokud to bude jen

na vůli rady, tak se v podstatě z Českého rozhlasu stane soukromé médium.

Co se týče archivních fondů ČRo, rozhlas má koncesionářské poplatky, což jsou veřejné peníze, které na tento účel může použít. Lze se jen bavit o jejich výši.

Předseda Rady Českého rozhlasu Richard Seemann k tomu řekl, že zřizování a rušení regionálních studií už v zákoně je, § 8c). Je tam psáno: zřizovat a rušit regionální rozhlasová studia s výjimkou...atd. Rada jen chtěla specifikovat, oč přesně jde.

Pokud jde o národní archiv, je to nákladná záležitost. Je to něco jiného než normální archiv, který rozhlas má a na který peníze samozřejmě stačí.

Poslanec Miloslav Kučera řekl, že všechno to, čím se zabývají, vzniká v konkrétním historickém čase a prostoru. Rada ČRo pro rozhlasové a televizní vysílání, Rada České televize, Rada ČRo a Rada ČTK byly v době vzniku z politologického hlediska novým a v této republice nevyzkoušeným. Dnes už není jen veřejnoprávní rozhlas a televize, ale je několik desítek např. veřejnoprávních vysokých škol na základě zákona, který sněmovna přijala v loňském roce.

Připomněl také, že Ministerstvo kultury velmi intenzivně pracuje na zákonu o veřejně prospěšných institucích. Postavení správních rad českých univerzit je poněkud jiné než postavení mediálních rad. Myslí si, že to není úplně dobře. Základní zadání o postavení rad veřejně prospěšných institucí musí být alespoň přibližné, když ne stejné. Rada pro rozhlasové a televizní vysílání je trochu v jiné situaci, protože ona odpovídá veřejnosti, tedy Poslanecké sněmovně, za celou oblast mediální problematiky, a neřídí nikoho konkrétního. Rada České televize je supervizorní radou, má dopad na to, že může také spoluřídít ČT.

Poslanec Dalibor Matulka řekl, že buď se bude chtít po radách, aby fungovaly jako správní rady, ale pak musí mít pravomoc správních rad, tzn. jmenovat management, schvalovat majetkové dispozice atd. To už ale není otázka postavení rad samotných, ale postavení média. Podotkl, aby se upřesnil termín, jestli mediální rada je radou správní nebo dozorčí. Myslí si, že mediální rady jsou dozorčími radami, že plní funkci kontroly veřejnosti, a nemají být správními radami, takže nemohou mít ani řídicí pravomoci. Přimlouvá se také za to, aby nová legislativa alespoň v náznaku řekla, co výroční zprávy mají mít. Zdá se mu absurdní dosavadní stav, kdy dozorčí rada dává výroční zprávu o činnosti média. Podle jeho názoru výroční zprávu o činnosti média má podávat médium a výroční zprávu o činnosti rady má podávat rada.

Na otázku poslance Jaromíra Talíře, jestli ministerstvo připravuje nějakou novelu zákona o ČT a ČRo, protože má pocit, že je to ve výhledu, odpověděla náměstkyně MK Alexandra Wünschová, že podle legislativního plánu vlády je novela zákona o České televizi a zákona o Českém rozhlasu plánována na rok 2000.

Předseda Rady ČT Jan Jiráček v si uváze o tom, jak řešit financování mediálních rad tak, aby se posílil pocit odpovědnosti rad vůči veřejnosti, aby se posílil pocit veřejnosti, že si rady platí, myslí, že by se rozpočet rad měl vázat na množství vybraných koncesionářských poplatků.

Poslanec Petr Pleva řekl, že tu zaznívaly pochybnosti, že pokud zákon ještě není na stole a bude někdy až v roce 2000, není třeba o tom hovořit. Nemyslí si, že právě teď je nutné tvořit nové paragrafy, ale jestliže mají dát nějaké zadání, jak si představují novou konstrukci rady, teď je doba vhodná.

Předseda Rady ČT Jan Jiráček se domnívá, že by mělo platit, že jakákoli rada může být odvolána jen za to, co může ovlivnit. To je základní mechanismus, od kterého je potřeba odvíjet veškeré další úvahy. Tomuto základnímu mechanismu musí předcházet základní filozofická rozprava.

Poslanec Dalibor Matulka si nemyslí, že by veřejnoprávní médium mělo být až tak moc nezávislé. Ve veřejném zájmu se vyjadřuje závislost. Může být nezávislé komerční médium, ale veřejnoprávní ne.

Na to reagoval předseda Rady ČT Jan Jiráček. Řekl, že se tu narazilo na užívání výrazů různého významu. Nezávislostí médií se rozumí nezávislost na exekutivě, nezávislost na státu. To je hodnota sama o sobě a stojí za to ji bránit. Každé médium, ať je soukromé nebo veřejnoprávní, je někomu odpovědné. Jde o to udržet odstup těchto médií od exekutivy, státu, financí a politiky.

Člen Rady ČT František Schildberger si myslí, že je třeba vycházet z toho, že velká elektronická veřejnoprávní média jsou specifickou věcí v životě společnosti, že by nebylo žádným problémem, kdyby existovalo pět různých orgánů u veřejnoprávních institucí, a kdyby různé dozorce a správní rady u vysokých škol fungovaly skutečně úplně jinak než dozorce orgány elektronických médií.

Domnívá se také, že nemusí být správnou cestou, aby se rada kteréhokoli veřejnoprávního elektronického média připodobňovala buď dozorcům nebo správní radě. Média nejsou hospodářské subjekty, a proto by rady měly být velmi specifické a mělo by se o nich uvažovat samostatně.

6.

Situace na rozhlasovém trhu

Zpravodajskou zprávu k tomuto bodu přednesl poslanec Petr Pleva. Zdůraznil, že o zařazení tohoto bodu požádal proto, že se dověděl o nespokojenosti broadcasterů se situací na rozhlasovém trhu po udělení licence Radiu Impuls. Vrátil se k průběhu licenčního řízení a řekl, že Rada nechtěla znovu udělit licenci Radiu Alfa. S důvody Rady pan poslanec souhlasí. Rádio Alfa se dopustilo několikrát vážného porušení zákona. Třebaže se snažilo své chyby napravit, situace nebyla zcela uspokojivá. Podle názoru pana poslance se Rada zachovala správně.

Při výběru dalších projektů nebyla hlavním kritériem kvalita projektu, ale situace na rozhlasovém trhu, resp. na trhu reklamy. Rada musí přihlížet k tomu, aby některý vlastník nezískal dominantní postavení na rozhlasovém trhu. Kromě Radia Alfa se jednalo ještě o Frekvenci 1. Toto rádio se chovalo vždy korektně.

Pan poslanec vyjádřil názor, že není jasné, podle čeho Rada usuzovala, že by některý vlastnický subjekt mohl získat dominantní postavení. Mohlo by se jednat snad jen o Frekvenci 1, kdyby dostala ještě jednu celoplošnou stanici. Bylo vybíráno především podle toho, jak se vlastník rádia, které zbylo po Alfě, zachová, aby nebyla majorita na trhu. Protože hlavním kritériem byla vyrovnanost na rozhlasovém trhu, byla udělena licence

Rádiu Impuls, které se ve veřejném slyšení zaručilo, že bude svou reklamu prodávat samo, že bude působit jako samostatný subjekt na rozhlasovém trhu. Členové Rady uvěřili, že toto je možné. Rádio Impuls samozřejmě vědělo, že to možné není, a tak se ještě před zahájením vysílání spojilo s mediálním zastoupením RRM a jakási dominance na trhu v rámci jednoho subjektu, v rámci jednoho mediálního zastoupení – i když ne zatím vlastnická – vzniká. Je to přes 40 %, což je dominance velmi podstatná.

Předseda RRTV Josef Josefík vyjádřil názor, že proces udělování celoplošných licencí byl standardní a rozhodně tam nepřevládala otázka pouze jednostranného posuzování tržních otázek. Postupovalo se vylučovací metodou, která měla víc hodnotících aspektů než jen tržní stránku. Dále zdůraznil, bylo postupováno korektně vůči všem žadatelům.

Poslanec Petr Bendl řekl, že očekával, že pan Josefík bude komentovat to, co se stalo po udělení licence.

Předseda RRTV Josef Josefík odpověděl, že vhodnější by bylo vyslechnout subjekty, které vysílají. Rada pochopitelně se celou kauzou zabývala a zabývá dosud. Vskutku zaznělo, že v prvním období se nebudou vázat na konkrétní mediální společnost a budou si reklamy prodávat samy. Když pak reálný vývoj přinesl Radě informace, že se jedná o zastoupení s RRM, zavolala si Rada jak představitele provozovatelů, tak pana Fleischmana, a snažila se získat informaci, zda taková jednání existují – ano – zda byla podepsána smlouva, která by celou situaci zakotvila – ne. Tato informace byla potvrzena ještě před měsícem. Rada se rovněž zajímala – protože to byla zcela nová situace – o otázku, jak to bude do budoucna. Ani v této souvislosti nepadla zmínka o tom, že by se Rádio Impuls mělo zaměřit na RRM. V období před zahájením vysílání byla Rada ujištěna, že smlouva o zastupování neexistuje. Rada vznesla dotaz na asociaci, jakým způsobem podle jejich názoru by mohlo dojít k rozkolísání trhu. Odhady se shodovaly na to, že pokud dojde k obchodnímu propojení, nedojde k zásadnímu zemětřesení na trhu, ale že to je rozhodnutí, které by mělo strategický význam do budoucnosti, způsobilo by posuny, které by nebylo ještě označit za dominanci na trhu, ale znamenaly by určité výhody. Kdyby Rada považovala situaci za změnu licenční podmínky, tak by pochopitelně musela zasáhnout. Proces přistupování na některou ze zastupitelských agentur by měl být zahájen až v době po zahájení vysílání. Rada by o tom měla být seznámena s předstihem. Tuto situaci Rada vyhodnotila tak, že nejde o porušení licenční podmínky a tudíž z toho nevyvodila sankce.

Poslanec Petr Pleva se zeptal, jak může Rada učinit kritériem něco, co nemůže ovlivnit.

Člen RRTV Petr Štěpánek zdůraznil, že jedinou věcí, kterou zákon předepisuje, je, aby žádný ze subjektů nezískal dominanci na trhu sdělovacích prostředků. Žádný subjekt tuto dominanci nemá, stejně tak žádná z reklamních sítí. Dochází však ke špatnému překládání slova share. V číslech o poslechovosti bude vždy figurovat také Český rozhlas, a to nejméně třetinou. Při vyhodnocení podílu na trhu týkající se peněz budou čísla jiná.

Další zmatení nastává tím, že rozhlasový trh čerpá peníze z národního trhu a z lokálního trhu. Národní trh lze zmapovat, lokální se mapuje velmi špatně.

Dále vyjádřil názor, že si nemyslí, že příslušnost k nějaké síti byla hlavním kritériem. To, jak jsou rádia uskupena dnes, nemusí zítra platit.

Předseda APSV Michal Zelenka zdůraznil, že mediální zastoupení není agentura. Agentura nakupuje mediální zástupce.

Ředitel rádia Orion Král zdůraznil, že Rada v podstatě ze zákona nemá žádnou oporu, aby rozhodovala a stanovovala do licenčních podmínek, jakým způsobem se jednotlivé stanice nechají zastupovat na trhu a zda se jejich zastoupení změní. Zeptal se, jestli je správné, aby na trhu, na kterém existuje 70 rozhlasových stanic, bylo možné, aby se koncentrovaly tři celoplošné stanice do jednoho seskupení.

Zástupce Rádia Impuls Hrabák nesouhlasil s poznámkou o signálech, že dochází k majetkovému propojení mezi Rádiem Impuls a RRM. Nic takového se neděje.

Pokud jde o zastupování Rádia Impuls společnosti RRM, řekl, že smlouva není dosud parafována. Nikdy během licenčního řízení nepadlo, že Rádio Impuls nebude nikdy nikým zastupováno. I v projektu je uvedeno, že v počáteční fázi, ale o termínu počáteční fáze se může diskutovat. Došlo však i k určitým změnám na trhu od udělení licence. To byl jeden z důvodů, pro se Rádio Impuls rozhodlo spolupracovat s RRM. Došlo k velkému propadu ekonomiky, tudíž i k problémům na reklamním trhu. Zde existují silná zastoupení.

Na závěr zdůraznil, že pro něj jako provozovatele národního rádia by bylo nejlepší vytvořit si samostatné mediální zastoupení.

Poslanec Petr Bendl poukázal na rozpor ve vystoupení předřečníka, když hovořil, že k jednání o smlouvě nedochází, ale na druhé straně říká, že smlouva ještě není parafována.

Zástupce Frekvence 1 Vít Vojtěch hovořil o situaci na reklamním trhu před udělením licence Rádiu Impuls. Poté položil otázku, jak je možné hovořit o dominanci.

Dále upřesnil, že na trhu reklamy se neprodávají celoplošná rádia, ale národní a lokální posluchači. Proto se vytváří produkty, které jsou složeny z různých rádií po celé republice, proto se nemůže hovořit o dominanci národních rádií z hlediska obchodu.

Poslanec Petr Pleva řekl, že jde o to, aby významný podíl na trhu z hlediska jednoho subjektu nebyl v jedné rukou, protože pak může docházet k politickému a jinému ovlivňování trhu. Dochází k tomu, v některém případě jsou to oddělení vlastníci, kteří mají také oddělený program a společně mají jen obchodní zastoupení, ale jsou také subjekty, které mají společný program a jednoho vlastníka. K tomuto aspektu nebylo přihlíženo.

Poté položil otázku, zda Rádio Impuls zůstane samostatným vlastnickým subjektem, nebo se počítá do budoucna s tím, že by mohl přejít pod jiný subjekt.

Předseda SKSP Ivan Langer zdůraznil, že problematika, kterou naznačil poslanec Pleva, by neměla být tím hlavním bodem. Komisi by měl především zajímat pohled Rady na znovuuudělování licencí. Měla by zaznít oficiální strategie a pohled Rady na výběr, hodnocení a vizi rozhlasového trhu.

Člen RRTV Milan Trojan vznesl dotaz na pana poslance Plevu, co podle něj má Rada regulovat.

Poslanec Petr Pleva zopakoval, že Rada by měla sledovat dopad jednoho vlastníka na ovlivňování názoru.

Člen RRTV Petr Štěpánek zdůraznil, že Rada ctí pravidlo podnikatelské stálosti a ochrany investic. Ti, kteří své povinnosti vážným způsobem nenarušovali, nemusejí mít obavy. V dohledné době se také nebude snižovat počet stanic na českém rozhlasovém trhu, ale je reálné, aby se snižoval počet vlastníků.

Ředitelka OHSP MK Marína Landová uvedla, že stávající zákon o provozování rozhlasového a televizního vysílání nedává Radě jinou možnost než sankce, kdyby hrozilo dominantní postavení. Rada má však ještě možnost obrátit se s podnětem na Úřad pro hospodářskou soutěž, pokud dojde k názoru, že došlo k porušení dominantního postavení.

Prezident Frekvence 1 Michel Fleischman nabídl možnost na samostatném jednání vyjasnit si některé ne zcela jasné pojmy. Dále řekl, že není pravda, že by Frekvence 1 koupila Rádio Impuls.

Poslanec Petr Pleva zdůraznil, že je nutné bavit se o obecním principu. Řeč by měla být o tom, jestli Rada má nebo nemá mít možnost vlivu připustit.

Ředitel rádia Orion Král řekl, že na rozhlasovém trhu je 70 stanic, které jsou v situaci, že se v roce 1999 očekává reálný propad investic do reklamního trhu a v jednom obchodním zastoupení se zkoncentrovaly tři celoplošné stanice. Tento podíl je dostatečně závažný na to, aby se jím zabývaly orgány, které mají regulovat určitým způsobem podnikání v oblasti, kde počet technických prostředků není nekonečný, a proto se udělují licence. Jestli jsou dávány přísliby, že Rádio Impuls je nezávislé, tak musí říci, že o nezávislosti mezi Rádiem Impuls a RRM má pochyby. I když není podepsána smlouva, tak stav trvá. Není mu ale jasné, jestli se tím má Rada zbývat.

Člen RRTV Petr Štěpánek uvedl, že se dohodli s p. Trojanem, že na příštím jednání rady dají radě podnět, aby se obrátila na antimonopolní úřad s požadavkem, aby prošetřil, zda některý subjekt na českém rozhlasovém trhu má či nemá dominanci.

Podle člena RRTV Milana Trojana zásadním problémem, o kterém by se mělo diskutovat, je kritérium, podle kterého rada rozhoduje 49:51. To je zásadní věc pro celý rozhlasový trh.

7.

Prezentace návrhu realizace pilotního projektu digitálního pozemního vysílání na území ČR

Zástupci společnosti Czech DVB Group informovali o hlavních principech digitálního vysílání a jeho výhodách, hovořili o reálnosti tohoto způsobu vysílání a praktického uplatnění v České republice. Informace, které při výkladu promítali na zeď, poskytli poslancům také písemně.

Předseda RRTV Josef Josefík v diskusi řekl, že přihlášené projekty jsou nyní tři a nekonkurují si. Tato problematika vyžaduje mezioborový přístup, zřízení mezioborové skupiny je nezbytné. Připomněl studii Testcomu, kterou už rada oponovala, další studie bude hotova do měsíce. O pilotních projektech může rada rozhodnout na základě vyhodnocení návrhů ČTÚ. Souběžně s tím může vzniknout mezioborová skupina, předběžná dohoda v tomto směru už existuje. Navrhl, aby na příští schůzi komise byla za radu podána souhrnná informace včetně financování dalšího postupu prací na digitalizaci.

Poslanec Miloslav Kučera rovněž podtrhl, že jde o mezioborovou záležitost. Doporučil, aby např. předseda této komise navázal kontakt s předsedou podvýboru pro telekomunikace Poslanecké sněmovny, neboť tohoto podvýboru se řada problémů také týká.

Předseda SKSP Ivan Langer s tím souhlasil. Na příští schůzi komise bude vyslechnuta zpráva rady k tomuto tématu a následně by byl realizován seminář za účasti rady i podvýboru.

Ředitelka OHSP MK Marína Landová informovala o schůzce se zástupci Ministerstva dopravy a spojů a ČTÚ, kde se hovořilo i o digitálním vysílání. Zástupci ČTÚ upozornili na úmluvu z Chesteru, která může znamenat, že ČR přijde o všechny možnosti. Čas velmi tlačí. Musí se konat, jinak republika přijde o kmitočty.

Poslanec Ladislav Skopal připomněl, že toto jednání komise zažila už v minulém volebním období. Testcom dokonce dostal finanční prostředky, aby jeli do Chesteru, tyto věci zkoordinovali a kmitočty pohlídali. Zřejmě někde došlo k chybě. Mluví se tu o věcech, které měly být řešeny před rokem.

Předseda SKSP Ivan Langer k tomu řekl, že se o tom bude mluvit na příštím jednání komise.

Poslanec Jaromír Talíř chtěl vědět, jak se tváří stávající provozovatelé, jak bude vypadat situace na trhu s technickými

prostředky, kdo bude financovat přechod na digitální vysílání, jak se na něm bude podílet státní rozpočet atd.

Dostal odpověď, že tyto věci jsou uvedeny v příloze materiálu, kteří členové komise dostanou. Investiční náklady pro Prahu se pohybují v rozsahu 27 – 32 mil. Kč.

Pan Řapek z Úřadu RRTV ke koordinaci kanálů pro digitální vysílání řekl, že součástí studií byly návrhy stanovišť a kanálů pro celoplošné pokrytí třemi kanály s důrazem na možnost regionálních připojení v jednotlivých krajích a zároveň s velmi kvalitním pokrytím nyní problémových oblastí. Zhruba do dvou týdnů bude z rady odcházet kompletní seznam kanálů se stanovištěm k mezinárodní koordinaci.

Poslanec Ladislav Skopal uvedl, že ČR před časem nevyužila možnosti a vzala si jen to, co zbylo. Komise by měla na příštím zasedání požádat radu, aby předložila zprávu o současném stavu ve vyjednávání o této věci. Měli by tam být i představitelé Testcomu.

8.

Došlá korespondence

K tomuto bodu nebyly žádné připomínky, podněty jsou vyřizovány standardně.

9.

Různé

Poslanec Jaromír Talíř požádal, aby při zařazování bodů, jako je např. lokální televize, byl k dispozici nějaký podkladový materiál.

Předseda SKSP Ivan Langer řekl, že to má být úkolem zpravodaje. Požádal tajemníka komise, aby zpravodaje vždy v tomto smyslu informoval.

Poté byla schůze komise ukončena.